

yeceğim bu armağanı bana veren Faraşın yaylalarının küçük kızını anlatmanın zamanı geldi.

İstemek aslolansa, her şeyin başlangıcıysa ve en büyük güçse bu filmi kim istedi?

Düşünmek insan olmaya giden yol ise, hiç kimsenin hatırından geçmezken kim düşündü?

Özgürlük mücadelemizin yaşadığı o karmaşanın orta yerinde sanat, cüret etmek ise, kim cüret etti?

Gözyaşları içinde, ağlaya ağlaya kim **'Beritan'ın filmini çekebiliriz'** dedi?

Bu ben değilim. Hiçbir zaman da öyle olmadım. Çok isterdim...

Her film yönetmeniyle anılır. Filmi ortaya çıkaran bütün bir oluşum süreci, yönetmenin yeteneği ve yaratıcılığı ile özdeşleşir. Çok uzaklardaki insanlar filminden aldıkları tadı yönetmene borçlu olduklarını düşünürler, bu gelenek böyle kurulmuştur. Ama Kürdistan dağlarında çekilen **'Beritan'** filmi, yönetmenin eseri değildir. Yönetmen bu filmin sadece bir parçasıdır.

Ben bu filme bir yerden sonra girdim. En zor engeller aşıldıktan, o kahredici yalnızlık yaşandıktan ve bütün gözyaşları döküldükten sonra girdim. En kolay, en rahat sahnelere katıldım. Hiçbir kameranın görüntülediği perde arkasını ben yaşamadım. Sevinçli Kürt kızının elinde kendinden büyük projesi ve kimsenin inanmadığı hayali ile kapı kapı dolaştığı, kapılardan çevrildiği, kapı eşiklerinde gözyaşlarını bıraktığı sahneleri ben yaşamadım.

Onu dokunaklı hale getiren işte buydu, onu yücelten işte buydu ve beni bu filme sürükleyen işte buydu.

Bilgi ve tecrübem Faraşın yaylalarının o küçük kızından fazlaydı ve gelenek hesaplanabilir olanı yazı-

yordu. Hesabı yapılamayan duyguların sürükleyiciliğini yazacak hiçbir kalem olmadı. Ve hiç kimse doğru soruyu sormayı başaramadı.

Faraşın yaylalarından 16 yaşında sevinçli bir kız çocuğu iken dağlara çıkmış, memleketi Beytüşşebab'ı saran Kato dağlarında yıllarca gerilacılık yapmış, yaralanmış, vurulmuş, bıçaklanmış bu kadın, imkânsıza, bu uçuruma tırmanmaya ve oradan bütün sevincimizle atlamaya

bizi nasıl ikna etti, hala şaşarım.

Bir döngüdür içine girdim ve film bir zaman sonra bana mal oluverdi. En ufak ayrıntılar asıl olurken, asıl olan ayrıntı oluverdi. Bir sahneyi oluşturmak, bir çerçeveyi kurmak, kamerayı doğru açığa yerleştirmek, oyuncunun duygusunu yaratmak en büyük maharet olarak düşünülürken, bunu ben bile düşünürken, buraya gelinceye kadar yaşanan o kahrı kim hatırlayabilirdi.

Dağlarda bir film yapıldıysa bu yerleşik ölçülerle yapılmadı, bu böyle bilinmeli. Ve bunun değeri hesaplanacaksa hiçbir şekilde uygarlığın hesap makineleriyle ölçülemeyecektir. Belki şu an ben de bunu anlatacak kadar güçlü değilim, ama gelecekte özgürlüğün çocuklarının her nesneyi ve her ilişkiyi hak ettiği yere yerleştireceklerine inanıyorum.

Yeryüzünde kaybolan, bir toz gibi

atmosfere dağılan öylesine çok insan emeği vardır ki, bir de bu kadının emeğiysen kimse hatırlamasa da olur. Alınıp satılır hale gelmiş olan emek, elle tuttuğumuz, gözle görebildiğimiz ötesinde değil midir? Asıl emek hesaplanamayanda, ölçülemeyende gizli değil midir? Karşılıksız sevmekten öteye emek var mıdır?

Artık o kadının ismini söylemenin zamanı geldi. Artık kadın ne bir hayal ne de tarihin derinliklerinde kalmış bir imge... O'nun şimdi bir adı ve kimliği var.

Bu film **"Jinda Baran"** isimli bir kadın gerillanın eseridir.

Bu filmi ilk o istedi ve inandı. Hatta bana, bize bile bizden daha çok inandı. Yalnızdı, tek başınaydı ve sözlerini duyan kimse yoktu. Bir damla gözyaşı düştü toprağa, bir tohum bu gözyaşını emdi ve çatladı. O çatlaktan fidan yükseldi ve güneşi gördü.

Ve bu film işte tam burada başladı.

Kadın sessizce, usulca kaybolurken fidan büyüdü, film var oldu.

Kadın bu topraklarda hep böyle yaşamadı mı?

Ve görünmeyen emek adını verdiğim gözyaşları içinde geçen günler, kimse hatırlamasa da bu filmin asıl yaratım günleriydi.

Siz bu yazıyı okuduğunuz veya bir yerlerde Beritan filmini seyrettiğiniz sıralarda, ben Zağrosun o engin coğrafyasında yol alıyor olacağım. İçinizden çok abarttığımı düşünenler olacaktır şüphesiz. Ama ben aslında az anlattığıma, hatta hiç anlatamadığıma hayıflanarak yürüyeceğim yüksek kayalıkların arasında ve belki bir gün hissettiklerimi daha güçlü sözlerle anlatabilir, bu filmin hikâyesini çok daha güzel yazabilirim diye notlar düşeceğim gönül defterime.

Yetersiz ifadelerimden dolayı bu defa beni bağışlayın.